

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania M.S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Sosnowcu

o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17 grudnia 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 5 listopada 2024 r., sygn. akt III AUa 1346/23,

I. odrzuca skargę kasacyjną,

II. zasądza od M.S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Sosnowcu, kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych wraz z odsetkami ustawowymi z art. 98 § 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

DS

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na skutek apelacji organu rentowego wyrokiem z 5 listopada 2024 r. (sygn. akt III AUa 1346/23): zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I i oddalił odwołanie, a w punkcie II

w zasądził na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Sosnowcu, od M.S., kwotę 180 zł z ustawowymi odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c., tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; zasądził także na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Sosnowcu, od M.S., kwotę 240 zł z ustawowymi odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c., tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, do Sądu Najwyższego wywiodła odwołująca, zaskarżając judykat w całości, zarzucając:

- I. naruszenie przepisów prawa materialnego, przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, tj.:
 1. art. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez:
 - a. ich niezastosowanie, skutkujące uznaniem, że wobec ubezpieczonej należało zastosować wyższe wymagania, wobec znajomości i stosowania prawa niż wobec innych podmiotów w tożsamej sytuacji, co stanowiło główną podstawę wydania zaskarżanego orzeczenia;
 - b. ich niezastosowanie skutkujące uznaniem, że z uwagi na „interes ogółu ubezpieczonych” należało pozbawić ubezpieczoną uprawnienia do którego zdaniem Sądu Apelacyjnego prawo mieliby inni ubezpieczeni w tożsamej sytuacji;
 2. art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez:
 - a. jego błędną wykładnię, a więc poprzez stwierdzenie, że w ocenie Sądu Apelacyjnego pomimo tego, „iż organ rentowy może wyrazić zgodę, w takich okolicznościach jak w niniejszej sprawie, organ rentowy uprawniony był, m.in. z uwagi na interes ogółu ubezpieczonych, odmówić wyrażenia zgody (...) na opłacenie składek na ubezpieczenie chorobowe po terminie”. Tym samym przyznając organowi rentowemu uprawnienie do wartościowania „interesu”

ubezpieczonej, porównywania z niesprecyzowanym przez Sąd Apelacyjny „interesem ogółu ubezpieczonych”, a tym samym pozbawienie ubezpieczonej prawa do bycia równorzędnym wobec innych podmiotem prawa.

W związku ze stawianymi zarzutami, skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 pkt 4 k.p.c.). Skarżąca nie zawarła jednak w skardze kasacyjnej innych wniosków.

W odpowiedzi na wywiedzioną skargę kasacyjną, organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej, z uwagi na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku nieuwzględnienia ww. wniosku i zasądzenie od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Sosnowcu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z uwzględnieniem odsetek, o jakich mowa w art. 98 § 1¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej nie spełnia wymogów formalnych i z tych względów skargę tę należało odrzucić.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: (1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, (2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, (3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany.

Na mocy art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę

niepełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków.

Zarówno wskazanie czy orzeczenie zaskarżone jest w całości, czy w części, jak też wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia, z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany, należą do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej, bez których nadzwyczajny środek zaskarżenia traci swą istotę. Elementy te są ze sobą ściśle powiązane, dlatego w orzecznictwie wymaga się ich bezwzględnej spójności redakcyjnej. W przypadku, gdy zachodzi rozbieżność pomiędzy wymienionymi elementami, nie sposób twierdzić, że zakres zaskarżenia związany jest z zakresem wniosku kasacyjnego. Konieczne jest przy tym takie skonstruowanie skargi kasacyjnej, żeby zakresy te wynikały bezpośrednio z jej treści, a Sąd Najwyższy nie był obciążony ich określeniem lub doprecyzowaniem w drodze jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 sierpnia 2020 r., I CSK 107/20, LEX nr 3054713; z 31 maja 2011 r., II CSK 688/10, LEX nr 1318354 czy z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10, LEX nr 1308173).

Tym niemniej, co bardziej istotne, skarżąca nie wypełniła wymogów formalnych skargi kasacyjnej, które decydują o jej istnieniu. Brak było sformułowania wniosków, czego domaga się od Sądu Najwyższego skarżąca. Wniosek ten winien wskazać, czy strona domaga się uchylenia wyroku w całości czy w części, bądź uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, albo też uchylenia wyroku sądu pierwszej i drugiej instancji, a także decyzji organu rentowego i przekazania sprawy do organu do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest zaś władny zastąpić stronę i samodzielnie przyjąć żądanego zakresu, gdyż sformalizowanie postępowania kasacyjnego wyklucza analizę treści skargi pod kątem sprzężenia zakresu zaskarżenia i wniosku kasacyjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 października 2013 r., III CZ 52/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 77). Wymogi formalne skargi kasacyjnej wywodzonej w

postępowaniu nieprocesowym pozostają bowiem tożsame z wymogami z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną (art. 398⁶ § 3 k.p.c.). Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., w kwocie ustalonej na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1935), a w zakresie odsetek art. 98 § 1¹ k.p.c.

DS.

[a.ł]